

skalde være saaledes, som før udtalt, at Dommeren, naar Sagen gik til Nævningerne, sagde dem ved hver enkelt Veilighed, hvormange Ti-mer de saaledes skalde studere paa Sagen, hvor- end de maatte komme til et Resultat. Kunde man derimod paa en anden Maade yderligere betrygge sig en samvittighedsfuld og ikke altfor kort Forhandling imellem Nævningerne, bør man gjøre det, men nogen Garanti troer jeg iøvrigt maa siges at ligge deri, at der skal være en be- tydeligere Majoritet, og jeg vil foretrække, at man ikke nøies med otte imod fire, men istedet- for sætter ni imod tre, altsaa en ret klækelig Majoritet. Jeg veed vel, at det er vilkaarligt, om man tager syv, otte, ni eller ti — det kan ikke negtes — og det er ganske vist det Oprin- delige og Naturlige, at de Alle skulle være enige. For Eenstemmigheden har man sagt: naar Sagen kommer til Nævningerne, saa er den saa klar og simpel, at der ikke behøves Andet end en simpel sund Sands, som Enhver er i Besiddelse af, og naar der da er tolv Mænd, som have en simpel sund Sands, saa maae de og saa skulle de Alle blive enige. Det er den Tanke, som ligger bagved Fordringen til Een- stemmighed, at det vilde være aldeles urimeligt, at de ikke Alle skalde kunne blive enige; det, de have for sig, er simpelt og klart, det kan ikke være anderledes. Ganste vist maa man nu aldrig, naar Taleren er om Nævninger, for- lade den Forudsætning, at det, der kommer for Nævningerne, er simpelt og klart, og at en simpel sund Sands er tilstrækkelig til at klare det, men det kan ikke nægtes, at trods det har det sine Ulemper at fordre, at Alle skulle være enige, saa at en enkelt Særling faaer i sin Haand at forstyrre det Hele. Det er Mm- ligheden af en saadan enkelt eller et Par Sær- linger, der bringer mig til at foreslaae at sætte ni istedetfor otte; saa er der Plads for det Uheld, at een eller flere saadanne findes; men derimod forekommer det mig ikke, at man bør gaae længere ned, at man bør nøies med en ringere Majoritet end ni imod tre.

§ Materien om Beviis fortjener ganske vist § 264, som den ærede foregaaende Taler fremhævede, Opmærksomhed; det er noget Sær- egent, at ved Nævningeretten Spørgsmaalet

om, hvad der er beviist eller ikke beviist, læg- ges hen i de lovlærde Dommeres Haand og ikke overgives til Nævningerne. Jeg troer des- uden, at Bestemmelsen maa siges at være saare lidet praktisk, som den staaer i Lovudkastet; thi i de Tilfælde, hvor Lovudkastet vil, at de lov- lærde Dommere skulle kunne erklære Bevist- selsdom, uden at forelægge Nævningerne Sa- gen, er det saa pienlynt, at ingen fornustig Dommere vilde kunne vejlede Nævningerne til en Domsfælde, og neppe nogen blot nogen- lunde fornustig Nævning falde paa at dom- fælde, saa at man ikke opgiver nogen Garanti ved at lade ogsaa disse Tilfælde gaae den na- turlige Wei, gaae til Nævningerne og finde Af- gjørelse der, og ikke henvise dem til de lov- lærde Dommere. Der kunde da hellere i slike Tilfælde, naar Forhandlingerne sluttet, og det viser sig, hvad der er beviist og ikke beviist, af Formanden skee en Opfordring til den offent- lige Anklager til at lade Sagen falde, saaledes som man seer det andetsteds, og naar den da falder, er jeg med den foregaaende Taler enig i, at den Anklagebe derved opnaaer fuldt saa Meget som gennem en Frisindelsesdom af Ret- ten. Hvis man imidlertid stryger denne § 264 ud, og ikke sætter noget som det Nyberørte i Stedet, gaaer det ikke an at beholde de dermed i Forbindelse staaende Regler om Bevist, thi saa staae de jo som Regler for Nævningerne og Udcastet vil med Føie efter hele Nævninge- materiens Natur, at Nævningerne afgjøre Alt efter deres egen redelige Overbeviisning, efter deres samvittighedsfulde Skjøn, uden at være bundne ved lovbestede Regler for Bevists Til- strækkelighed eller Ikke-Tilstrækkelighed. Jeg troer ikke, at man risikerer Noget ved disse Paragraphers Udeladelse, og det feiler over- hovedet ikke, at saadanne Bestemmelser, uden at være optagne i Loven, efterhaanden af sig selv ville udvikle sig for den almindelige Beviist- hed, kun ikke som Lovsvang, men som egen fri Erkjendelse.

Jeg skal endnu blot berøre Appellationen. Det forekommer mig, at den ærede foregaaende Taler meente, at man maatte have indskrænket Appellen formeget; jeg er rigtignok tilbøjelig